

SISTE KAMP: Norges fjerde mektigste mann, høyesterettsjustitiarius Tore Schei, går av med pensjon 29. februar. Et av hans siste ønsker har vært å få strømmet Høyesteretts forhandlinger direkte, for å sikre mer åpenhet. FOTO: ANNIKEN C. MOHR

Rettsvesenet har ikke penger til å gjøre opptak fra retten: Norge i bakevja

SINKE: Norge er et av få europeiske land som verken gjør opptak eller fører referat av hva som blir sagt i retten. Høyesterettsjustitiarius Tore Schei mener det svekker rettssikkerheten.

gjort norsk rettsvesen til en teknologisk sinke.

– *Hvorfor er det et problem at det ikke gjøres opptak fra retten?*

– Det er viktig å kunne kontrollere at det parter og vitner forklarer i lagmannsretten er det samme som de sa i tingretten. Opptak kan også ha stor betydning dersom gamle saker gjenåpnes.

– *Er denne teknologien viktig for rettssikkerheten?*

– Ja, absolutt. Opptakene klargjør hvilket bevisbilde retten har bygget på.

Høyesterettsdommer Ragnhild Noer er helt på linje med Schei. Også hun mener fraværet av opptaksmuligheter går på rettssikkerheten løs. Under pressetreffet la hun til at spørsmålet har blitt aktualisert av oppblomstringen av «true crime»-sjangeren, med dokumentarer som «Making a murderer», «Serial», «The Jinx» og «Uløst».

– *Håper du disse seriene vil gi dere drakhjelp?*

– Ja, de kan i hvert fall illustrere behovet, sier hun.

Advarer om «systemsvikt»

Også i Høyesterett har man fått merke konsekvensene av en stram budsjettssituasjon. I et brev til justisministeren fra

oktober advarer Tore Schei mot en «systemsvikt» fordi Høyesterett ikke har tilstrekkelig utredningskapasitet for å forberede saker.

«Vi har i ikke helt få saker hatt prosedyre hvor viktig rettsstoff har vært utelatt og heller ikke fremlagt. Dette kunne ha ledet til at avgjørelsene kunne ha blitt basert på et mangelfullt rettslig grunnlag», skriver Schei i brevet.

Til Klassekampen utdyper Schei at de ansatte tre juridiske utredere i fjor, men at de har behov for flere stillinger.

– Dette er noe som i europeiske høyesteretter ellers er en selvfølge. Der har man et skikkelig utredningsapparat for de sakene som fremmes, og som er prinsipielt viktige, sier han.

siment@klassekampen.no
kjtils@klassekampen.no

Koster 129 millioner

Domstolsadministrasjonen søkte for første gang om midler til lyd- og bildeopptak av rettsaker fra statsbudsjettet for 2009. En tilsvarende søknad er levert gjennom flere år.

«Det gjorde vi i flere år, men vi har fått forståelsen av at det ble oppfattet som for kostbart for at det skulle kunne bli prioritert», skriver seniorrådgiver i Domstolsadministrasjonen Iwar Arnstad til Klassekampen.

Domstolsadministrasjonen har også fått utredet en rimeligere løsning med lydopptak. Ifølge Arnstad vil dette få en innledende investeringskostnad på 129 millioner kroner

for å få det gjennomført i alle tingretter og lagmannsretter.

«Driftskostnaden ved full utbygging beregnes til 43 millioner kroner i året. Da inngår personell, økt lagringskapasitet og fortløpende reinvesteringer i systemet», skriver Arnstad.

Han viser til at de før årets budsjett fremmet forslag om et forprosjekt for fire millioner kroner.

«I vedtatt budsjett er det nå satt av to millioner kroner til et slikt forprosjekt. Vi skal gjøre det beste ut av det, uten at jeg på kort varsel kan si noe om hvordan.»

FAKTA

Høyesterett:

■ Norges Høyesterett er landets øverste domstol.

■ Sammen med Stortinget og regjeringen utgjør Høyesterett landets øverste statsorganer. Gjennom Grunnloven er de tildelt henholdsvis lovgivende, utøvende og dømmende makt.

■ Domstolen ledes av en høyesterettsjustitiarius og har i tillegg 19 dommere. Nåværende høyesterettsjustitiarius er Tore Schei. Han går av med pensjon 29. februar.

høyesterettsjustitiarius Tore Schei.

Frykter for rettssikkerheten

Schei går av med pensjon i slutten av februar, og i går ledet han Høyesteretts årlige pressefrokost for siste gang. Der la han sterk vekt på at manglende finansiering har

HØYESTERETT

Av Simen Tallaksen og Kjetil Magne Sørensen

Norge har brukt 4,3 millioner euro på nye IKT-systemer til rettsvesenet i Litauen. En viktig del av EØS-prosjektet er å sørge for «opptak og lagring av lyd av rettsmøter».

Det er en luksus norske domstoler ikke har råd til. Dette til tross for at både Domstolsadministrasjonen og Høyesteretts leder i en årrekke har kjempet for å få tilsvarende teknologi på plass i norske rettssaler.

– Det er ikke at vi ikke har tilgang til opptak fra retten i Norge. Dette er helt grunnleggende utstyr, som nær sagt enhver europeisk oppgående domstol har tilgang til, sier